

Hepatit C

Ursprunglig version: 2016-12-13

Reviderad senast: 2024-11-07

Ändrad senast: 2024-11-20

Egenvård

Hepatit C är ett virus som orsakar en inflammation i levern. Viruset överförs via kroppsvätskor, framför allt blod, t ex genom orena kanyler eller annat material som använts vid injektion av droger. Risken för smitta vid samlag är låg. Risken för mor till barnsmitta är under 5 %.

Infektionen ger sällan några symtom, men man kan gå ned i vikt, bli trött och illamående. Enstaka som smittats får gulsot. För de som insjuknar dröjer det 1 till 3 månader från smittotillfället innan symtomen kommer.

Hepatit C kan läka ut av sig själv men blir oftast kronisk, vilket kan leda till leverskador som skrumplever och senare levercancer. Alkohol ökar risken för leverskada. Både akut och kronisk hepatit C behandlas med läkemedel i tablettform och nästan alla som får behandlingen blir friska. En person som blivit botad från hepatit C kan smittas igen om personen utsätter sig för nya smittrisker.

Det är viktigt att hepatit C inte sprids vidare. Hepatit C omfattas av [smittskyddslagen](#).

Om du misstänker att du smittats med hepatit C ska du kontakta din [hälso/vårdcentral](#) eller [infektionskliniken](#) i Sundsvall för provtagning. Om du är under 23 år kan du vända dig till en [ungdomsmottagning](#). Om du injicerar droger kan du ta prov på regionens [sprututbytesmottagning](#).

Du bör ta prov om du:

- injicerat droger eller dopingpreparat
- piercat/tatuerat dig under ej sterila former
- har en partner med hepatit C
- fått blodtransfusion före 1992 i Sverige eller annat land i Västvärlden, i övriga länder oavsett tidpunkt
- sålt sex mot ersättning
- överväg testning om du är man som har sex med män beroende på din sexualpraktik (ökad risk vid anala samlag och samlag som kan medföra blödning eller slemhinneskada).

Patientinformation:

[1177.se om hepatit C](#)

[Umo.se om hepatit](#)

[Om hepatit C och graviditet från Infpreg](#)

Primärvård

Följande grupper bör erbjudas provtagning (oavsett besöksorsak):

- Önskar testa sig utan angiven orsak
 - Injicerat droger/dopingpreparat
 - Söker vård för intoxikation, alkohol- eller drogmissbruk
 - Piercat/tatuerat sig under ej sterila förhållanden
 - Varit intagen i kriminalvård
 - Sålt sex mot ersättning
 - Har partner med hepatit C
 - Är barn till mor med hepatit C
 - Är mor till barn med hepatit C
 - Har hepatit B eller hiv
 - Är migrant från land där hepatit C är vanligt (om ej testad tidigare)
- Fått blodtransfusion före 1992 i Sverige eller annat land i Västvärlden, i övriga länder oavsett tidpunkt
- Får beroendevård (LARO, sprututbyte)
 - Får rättspsykiatrisk vård
 - Bor på SiS-hem (LVM-hem, ungdomshem enligt LVU) eller HVB-hem
 - Genomgår hälsoundersökning för migranter
 - Har förhöjda transaminaser, gulsot, leverfibros/cirros, levercancer
- Överväg samtidig provtagning för hepatit B, hiv, STI utifrån anamnes.

Ta provet [S-HCV-ak](#). OBS! Provtagning ej tillförlitlig förrän 3 mån efter smittoöverföring. Vid nylig exposition ta 0-prov samt nytt prov efter 3 månader. Vid tidigare känd/utläkt/behandlad hepatit C – ta direkt [P-HCV-RNA kvant](#)

S-HCV-ak pos = påvisad aktiv eller utläkt hepatit C

- Ta utan dröjsmål [P-HCV RNA kvant](#) för att bedöma om aktiv eller utläkt infektion. Om ej tagits tidigare komplettera med S-hepatit B, S-HIV-ag+ak.

S-HCV-ak neg = ej påvisad hepatit C

- Preventionssamtal för patient med riskbeteende, dela ut [Smitta vid injektion av droger](#) och informera om sprututbytesmottagningen.

S-HCV RNA kvant neg = utläkt hepatit C

- Journaldokumentation, [se förslag](#)
- Skriftlig information, se exempelbrev utläkt [hepatit C](#)

S-HCV RNA kvant pos = aktiv hepatit C, akut eller kronisk

- Information och förhållningsregler till patienten, [se smittskyddsblad](#) för läkare och patient (finns på flera språk), dokumenteras i journal.
- Smittskyddsanmälan i [SmiNet](#), dokumenteras i journal.
- Uppmärksamhetsinformation i journal aktiveras enbart för gravida under sökordet "Blodsmitta", smittämne anges ej.
- Komplettera provtagning med anti-HAV IgG
- Immunitetskontroll, ALAT, albumin, PK/INR och TPK

Remiss för smittspårning, behandling och uppföljning till

- infektionsklinik om ≥ 18 år
- barn- och ungdomsklinik om <18 år

Ange provtagningsresultat och språk vid tolkbehov.

Relaterade styrdokument

[Hepatit B, C, hiv och syfilis – handläggning i vårdkedjan MHV/BB/BHV](#)
[Blodsmitta hos asylsökande och flyktingar](#)
[Asylsökande/anhöriginvandrare/kvotflyktingar - hälsoundersökning, provtagning och vaccination](#)
[Avskrivning hepatit C](#)

Specialistvård

Alla kliniker

Provtagning enligt samma kriterier som primärvård.

Infektions-/barn-och ungdomsklinik

- Kliniska kontroller och ställningstagande till behandling.
- Smittspårning.
- Kostnadsfri vaccination mot hepatit A och B till person som injicerar droger samt män som har sex med män.
- Kompletterande smittskyddsanmälan i [SmiNet](#) med angivande av behandlande läkare (görs även vid byte av behandlande läkare, avflyttning, utläkt hepatit C).
- Ev. paragrafanmälan i [SmiNet](#) vid brott mot förhållningsregler inklusive avbruten läkarkontakt.
- Utläkt hepatit C efter behandling dokumenteras i patientjournal och patient får noggrann information av behandlande läkare
- Ev. registrerad blodsmitta i uppmärksamhetsinformation tas bort, [se Upphävande/släckning av Uppmärksamhetsymbol/OB S-information](#)

OBS! Finns barn som far illa? Orosanmälan till Socialtjänst

Smittskydd Västernorrland

Handläggning av "paragrafärenden" enligt interna rutiner, meddelande till anmälande läkare när ärendet avslutats.

Fördjupning

[Nationell elimineringsplan - Plan för eliminering av hepatit C](#)
[Läkemedelsbehandling av hepatit C-virusinfektion hos vuxna och barn 2023 – Behandlingsrekommendation](#)